

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยย่างมาก ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยพุทธศักราช 2553 อู้ดี้ในอันดับที่ 16 ของโลก โดยประเทศไทยเป็นที่ยอมรับเรื่องการท่องเที่ยวในด้านทรัพยากรมนุษย์ ธรรมชาติ และวัฒนธรรม ความคุ้มค่าด้านราคาและความดึงดูดใจให้เดินทางมาท่องเที่ยว นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสร้างรายได้จำนวนมหาศาล โดยรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 12 จากสถิติรายได้จากการท่องเที่ยวในพุทธศักราช 2553 มีรายได้ 995,368 พันล้านบาท ระหว่างพุทธศักราช 2548 – พุทธศักราช 2553 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อัตราขยายตัวเฉลี่ยปีละ 11.90% และมีจำนวนนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยเฉลี่ยปีละประมาณ 9 ล้านคน มีอัตราเติบโตเฉลี่ยสะสม 5% ต่อปี อัตราการเติบโตเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเป็นอันดับ 7 ของเอเชีย ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวในส่วนของรายได้จากการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554 : 15,72)

การท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเชียงรายเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลพุทธศักราช 2553 ของกองสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยพบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดเชียงรายมากถึง 5,310,656 คน เนื่องด้วยความมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทางด้านศิลปวัฒนธรรมและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จึงเป็นสิ่งที่สร้างการดึงดูดให้เข้ามาท่องเที่ยวส่องประกายให้จังหวัดเชียงรายมีรายได้จากการท่องเที่ยวกว่า 220,138 ล้านบาท ทำให้เกิดการแพร่สะพัดของเงินตรา ส่งผลให้เศรษฐกิจในจังหวัดขยายตัวเพิ่มมากขึ้นและยังช่วยส่งเสริมให้เกิดธุรกิจอื่น ๆ ตามมาอีกมากมาย (สถิตินักท่องเที่ยว (Tourist Arrivals in Thailand 2011. <http://www.tourism.go.th/2010/th/statistic/tourism.php>, 2553) นับว่าเป็นอีกจังหวัดหนึ่ง ที่นักท่องเที่ยวสนใจมาท่องเที่ยวซึ่งจังหวัดเชียงรายได้มีกลยุทธ์ในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ได้แก่ 1) พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ 2) พัฒนา เชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ เส้นทาง กับประเทศไทยเพื่อนบ้าน 3) พัฒนามาตรฐานการบริการและบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากลและ 4) พัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการตลาดท่องเที่ยว (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, 2554 : 24)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีส่วนร่วมของท้องถิ่นกำลัง ได้รับ ความนิยมสูงสุดคิดถึงกับกระแสการอนุรักษ์ในโลก การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องมีองค์ประกอบ แผละวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ ประการแรก เป็นการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประการที่สอง ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและประการที่สาม การ มีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น (กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2541 : 62) ดังนั้นการจัดการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนี้จึงต้องจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้วย จึงเห็นได้ว่าการท่องเที่ยว เชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่พึงประสงค์ของชุมชน โดยชุมชนต้องมีส่วนเข้าไปมีส่วนร่วมในการ จัดการ สุดท้ายประโภชน์จะกลับสู่ชุมชนโดยตรง โดยเฉพาะประโภชน์จากรายได้ เพราะประชาชน จะมีรายได้เสริมรายได้จากการเกษตรกรรม (วีไลกรรณ์ ขัตติสิทธิ์, 2541 : 25)

จังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายของประเภท แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับความ นิยมจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศนั้นก็คือหมู่บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำคัญของจังหวัดเชียงรายแห่งหนึ่ง มีจุดเด่นของ การท่องเที่ยวอยู่ที่การเป็นชุมชนชาวไทยภูเขา ภายในหมู่บ้าน มีชนเผ่าจำนวน 9เผ่า มีการจัด กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามภาษาพื้นเมืองท้องถิ่น ต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวอย่างหลากหลาย กิจกรรม เช่น กิจกรรมการนั่งช้าง กิจกรรมการนั่งเรือหางยาวล่องน้ำ กอกจากนี้ยังมีสินค้า หัตถกรรมของหมู่บ้านเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว จากการสำรวจการรับรู้ข้อมูลแหล่ง ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายด้วยแบบสอบถาม จากประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงรายได้ผลว่า ประชาชนในพื้นที่บางกลุ่มไม่เคยทราบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านกะเหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า จังหวัดเชียงราย บางกลุ่มทราบว่ามีแหล่งท่องเที่ยวแต่ยังไม่เคยมีโอกาสเข้าไปท่องเที่ยว จึงเห็นได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวบ้านกะเหรี่ยงรวมมิตรยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้กับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเข้ามา ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย

ดังนั้น ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้กับ นักท่องเที่ยวได้ทราบข้อมูลการท่องเที่ยว สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีหลากหลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา หรือสื่อเว็บไซต์ เป็นต้น ปัจจุบันเว็บไซต์ได้กลายเป็นสื่อที่มี

ความสำคัญซึ่งมีบทบาทอย่างมากในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องจากอินเทอร์เน็ตสามารถติดต่อเชื่อมโยงตลอด 24 ชั่วโมง จึงสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย นำเสนอแบบมัลติมีเดีย ซึ่งประกอบด้วย ข้อความ ภาพ และเสียงที่มีผู้นำเสนอไว้โดยผ่านรูปแบบและเนื้อหาที่แตกต่างกัน นอกจากจะรวดเร็วแล้วยังประทับค่าใช้จ่ายอีกด้วย ข้อดีดังกล่าว บริษัท ห้างร้าน สถานประกอบการเกือบทุกแห่ง ทั้งภาครัฐและเอกชนหรือแม้แต่บุคคลทั่วไป ต่างก็มีความต้องการจัดทำเว็บไซต์ขึ้นเพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารรูปแบบใหม่เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เช่นการโฆษณาขายสินค้าและบริการในรูปแบบต่างๆ ที่มีจุดมุ่งหมายในเชิงธุรกิจ หรือการใช้เว็บไซต์เป็นช่องทางเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารขององค์กร เพื่อประชาสัมพันธ์องค์กรให้เป็นที่รู้จักเพื่อหวังผลในการสร้างภาพลักษณ์ขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งเว็บไซต์นี้เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก (สุพิชญา เนียมทอง, 2547 : 41)

การพัฒนาเว็บไซต์เกิดขึ้นอย่างแพร่หลายเนื่องจากปัจจัยของกระบวนการผลิตไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน มีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับจัดทำเว็บไซต์โดยตรงทำให้ใช้งานได้ง่ายขึ้น แต่ส่วนประกอบสำคัญของการออกแบบเว็บไซต์ ที่จะทำให้ผู้ใช้ส่วนใหญ่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมหน้าเว็บต่างๆ อยู่ที่การออกแบบเว็บเพจ ซึ่งจะทำหน้าที่เรียกความสนใจจากผู้เข้าชมและรวมจุดเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ของเว็บไซต์เอาไว้ หลักการพื้นฐานในการออกแบบเว็บไซต์โดยทั่วไปนั้น ข้อความและรูปภาพกราฟิกไม่ควรมีมากจนเกินไป ควรจะออกแบบหน้าเว็บไซต์เพื่อให้มีการนำเสนอได้อย่างน่าสนใจทั้งในเรื่องของสี ภาพกราฟิก การจัดหน้า เป็นต้น (กิตานันท์ มนติทอง, 2542 : 11) เพราะถ้าหากมีการใช้หลักการออกแบบที่ดีเข้ามาช่วยในการพัฒนาเว็บไซต์แล้ว การที่จะออกแบบพัฒนาเว็บไซต์ก็จะมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดผู้ชมให้กลับมาเยี่ยมชมใหม่ได้ ซึ่งการประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อองค์กรในด้านประยุคเวลาและค่าใช้จ่ายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตสามารถให้ข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายกลุ่มเป้าหมาย เผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมาย จำนวนมากในเวลาพร้อมๆ กันและยังสามารถบรรจุข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ได้ปริมาณมากและมีประสิทธิภาพ (ศรีวรรณ ศรีวิชชุพงษ์, 2542 : 41)

การออกแบบเว็บไซต์ที่จะทำให้ผู้ใช้ส่วนใหญ่สนใจเข้าไปเยี่ยมชมหน้าเว็บต่างๆ หรือตัดสินใจออกแบบไปจากหน้าเว็บ อยู่ที่การออกแบบเว็บเพจหน้าแรก ซึ่งจะทำหน้าที่เรียกความสนใจจากผู้เข้าชมและรวมจุดเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ของเว็บไซต์เอาไว้ทั้งหมด เพื่อสะท้อน ง่ายต่อการค้นหาข้อมูลสำคัญต่อไป หลักการพื้นฐานในการออกแบบเว็บไซต์โดยทั่วไปนั้น ข้อความและรูปภาพกราฟิกไม่ควรมีมากจนเกินไป ควรจะออกแบบหน้าเว็บไซต์เพื่อให้มีการนำเสนอได้อย่างน่าสนใจทั้งในเรื่องของสี ตัวพิมพ์ ภาพกราฟิกการจัดหน้า ความคมชัดเมื่อนำเสนอบนจอภาพ

เพราะถ้าหากมีการใช้หลักการออกแบบที่ดีเข้ามาช่วยในการพัฒนาเว็บไซต์แล้ว การที่จะออกแบบพัฒนาเว็บไซต์ก็จะมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดผู้ชมให้กลับมาเยี่ยมชมใหม่ได้ (กิตานันท์ นลิทอง, 2542 : 45) ผลการสำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต่อเว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยพบว่า ส่วนใหญ่นักไม่ได้มีการออกแบบระบบการจัดการที่ดีพอทำให้เว็บไซต์กว่าร้อยละ 76.32 ใช้เวลาแสดงข้อมูลช้ามาก ในขณะที่กว่าร้อยละ 53.95 มีข้อมูลไม่เพียงพอ ส่วนร้อยละ 42.11 ไม่มีระบบค้นหาข้อมูล ตลอดจนอีกกว่าร้อยละ 23.68 มีรูปแบบเว็บไซต์ไม่น่าสนใจและร้อยละ 22.37 เป็นเว็บไซต์ที่ข้อมูลไม่มีคุณภาพ (ศูนย์พัฒนาอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2543 : 85) ในการออกแบบเว็บไซต์ไม่ได้หมายถึงลักษณะหน้าตาของเว็บไซต์เพียงอย่างเดียวแต่ต้องเกี่ยวข้องตั้งแต่ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของเว็บไซต์ การระบุกลุ่มผู้ใช้ การจัดการระบบข้อมูล การร่างระบบแนวโน้ม การออกแบบหน้าเว็บ รวมไปถึงการใช้กราฟฟิก การเลือกสีและการจัดรูปแบบขนาดของตัวอักษร (ศศิธร เกียรติธรรมบูรณ์, 2548 : 3)

จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเพื่อพัฒนาเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ กรณีศึกษา หมู่บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พร้อมกับ ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่ค้นหาข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย อันจะนำไปสู่การออกแบบเว็บไซต์ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำผลการวิจัยใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อทดลองใช้เว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยว เชิงนิเวศ บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้เว็บไซต์เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวของบ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. นักท่องเที่ยวได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายและส่งเสริมให้เกิดรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต
3. ได้เว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาเว็บไซต์ที่มีลักษณะการท่องเที่ยวที่คล้ายคลึงกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเว็บไซต์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาบ้านกะหรี่ยงรวมมิตร และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต้องการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวที่สมัครใจเข้ามาตอบแบบสอบถามประมินความพึงพอใจของเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายบนอินเทอร์เน็ต โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจงโดยการเชื่อมโยง(Link)แบบสอบถามกับเว็บไซต์ต่างๆ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมพุทธศักราช 2553 – กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2554 เป็นระยะเวลา 4 เดือน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 397 คน

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหานำเสนอในรายงานนี้จะประกอบด้วย 1) การพัฒนาเว็บไซต์เพื่อใช้เป็นแนวทางการออกแบบเว็บไซต์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างเว็บไซต์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) ข้อมูลทั่วไป ตลอดจนเรื่องราวกิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ย่า อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2553 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2554 ซึ่งเป็นช่วงการท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมากที่สุด (ศูนย์บริหารจัดการ การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย, 2553 : ม.ป.น.)

นิยามศัพท์เฉพาะ

เว็บไซต์ หมายถึง สื่อผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่นำเสนอเนื้อหาเป็น ข้อความ กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง และคลิป ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัยและผ่านการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

การพัฒนา หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการการพัฒนาเว็บไซต์ 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) สำรวจปัจจัยสำคัญ 2) พัฒนาเนื้อหา 3) พัฒนาโครงสร้างเว็บไซต์ 4) ออกแบบและพัฒนาหน้าเว็บ และ 5) พัฒนาและดำเนินการ

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง สถานที่หมู่บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร ตำบลแม่ยาว อำเภอ จังหวัดเชียงราย สำหรับผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมวิถีชีวิตของคนในชนเผ่าและประเพณีวัฒนธรรม เกาะตัว

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อองค์ประกอบ 6 ด้านของเว็บไซต์ www.roummmitvillage.com ได้แก่ โครงสร้างหน้าเว็บ ระบบเนวิกชัน สี ตัวอักษร กราฟิกและสื่อประสม

นักท่องเที่ยว หมายถึง ชาวไทย ที่ต้องการสืบค้นข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัด เชียงรายช่วงเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2553 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2554

บ้านกะหรี่ยงรวมมิตร หมายถึง หมู่บ้านที่มีชนเผ่า 9 ชนเผ่า มีประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ถิ่น

การประเมินเว็บไซต์ หมายถึง ขั้นตอนการพิจารณาเว็บไซต์โดยผู้เชี่ยวชาญและกลุ่ม ตัวอย่างด้วยแบบประเมินที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น